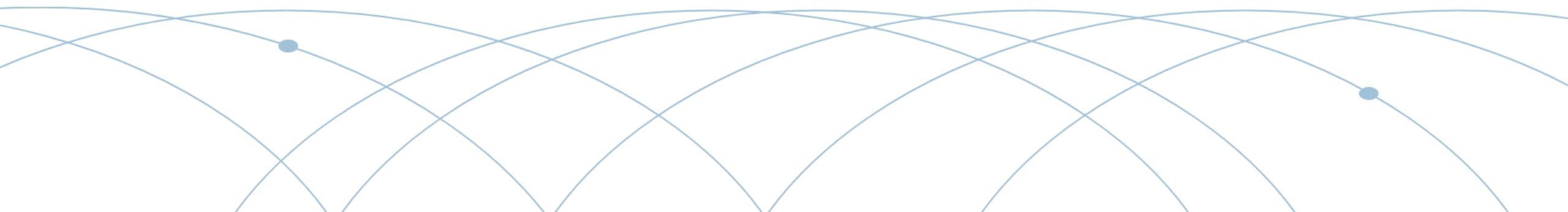

GEP and what's next?
Plany Równości Płci i włączanie
wymiaru płci w badania

dr Monika Ryndzionek

KPK/NCBR

Plan prezentacji

Plan Równości Płci (GEP) – informacje ogólne, wdrażanie i monitoring

Włączanie wymiaru płci w badania

Konkursy wspierające implementację GEP i współpracę

Plan Równości Płci – Gender Equality Plan (GEP)

Celem jest promowanie równości płci poprzez zmiany instytucjonalne i kulturowe w organizacjach zajmujących się badaniami i innowacjami.

Posiadanie GEP będzie mogło być weryfikowane przez KE na każdym etapie realizacji projektu, także w okresie, w którym projekt podlega audytowi.

Podstawowe informacje o GEP

Wszystkie podmioty publiczne, jednostki naukowe oraz szkoły wyższe z krajów UE oraz krajów stowarzyszonych muszą na etapie podpisania umowy grantowej posiadać wdrożony Plan Równości Płci

Deklaracja poprzez wypełnienie kwestionariusza on-line

4 obowiązkowe wymagania

5 rekomendowanych obszarów tematycznych

Inny dokument strategiczny - może on zostać uznany za odpowiednik GEP, jeżeli spełnia w/w wymogi

Czym jest Plan Równości Płci?

GEP to model zmian, mających na celu promowanie równości płci poprzez zmianę instytucjonalną i kulturową:

- każda instytucja jest inna i GEP powinien to odzwierciedlać,
- GEP powinien uwzględniać misję instytucji i kontekst, w jakim ona działa oraz angażować całą jej społeczność,
- to powinien być proces angażujący pracowników, studentów i interesariuszy niezależnie od płci.

Aby spełniać wymogi GEP powinien:

- zawierać cztery podstawowe elementy:
 - GEP jako oficjalny dokument
 - Zapewnienie odpowiednich zasobów
 - Analiza danych
 - Szkolenia
- brać pod uwagę rekomendowane obszary:
 1. Kultura organizacyjna oraz równowaga między życiem zawodowym i prywatnym
 2. Równowaga płci na szczeblu kierowniczym i decyzyjnym
 3. Równowaga w rozwoju kariery
 4. Płeć w badaniach i nauczaniu (obowiązkowy – kryterium doskonałości)
 5. Przeciwdziałanie przemocy płciowej (jeden z priorytetów KE na lata 2022-2024)

Wdrożenie GEP

- implementacja planu działań obejmującego np. tworzenie grup roboczych, które opracują nowe polityki i procedury,
- podnoszenie świadomości, szkolenia,
- zapewnienie szerokiej dostępności GEP wewnątrz i na zewnątrz organizacji (**obowiązek publikacji na stronie internetowej instytucji**).

Monitoring i ewaluacja GEP

- ocena poziomu wdrożenia GEP w stosunku do jego założeń i zdefiniowanych celów,
- regularna analiza postępów w realizacji polityki równości. **Co najmniej raz do roku!**

Jakie działania można podejmować?

działania uświadamiające i szkoleniowe w zakresie równości płci, które angażują całą organizację i są procesem ciągłym i długofalowym,

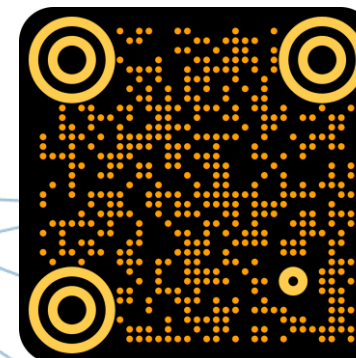
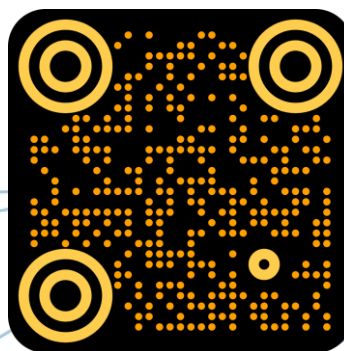
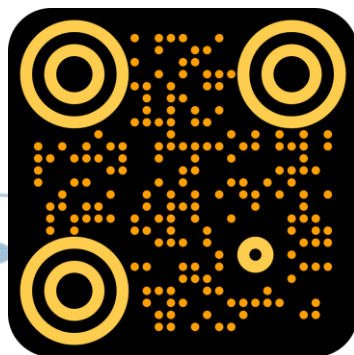
organizacja spotkań i warsztatów mających na celu niwelowanie nieświadomych uprzedzeń związanych z płcią (*unconscious bias trainings*) wśród pracowników i kadry zarządzającej (a także studentów, jeśli podmiotem jest uczelnia),

upowszechnianie materiałów informacyjnych o równości między kobietami i mężczyznami,

powoływanie grup roboczych zajmujących się wspieraniem równości kobiet i mężczyzn,

tworzenie sieci współpracy w formie społeczności praktyków (communities of practice, CoP) lub innych grup networkingowych, dzięki którym staje się możliwa wymiana doświadczeń między pracownikami instytucji w obszarze wspierania opracowywania, wdrażania i monitorowania pro-równościowych działań.

Inspiracje

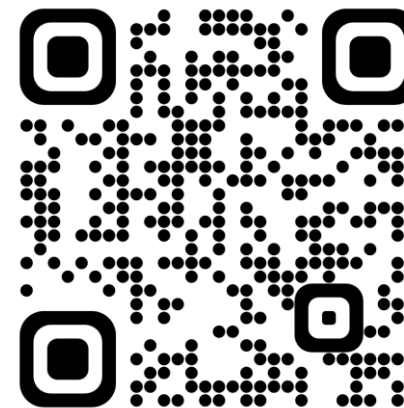
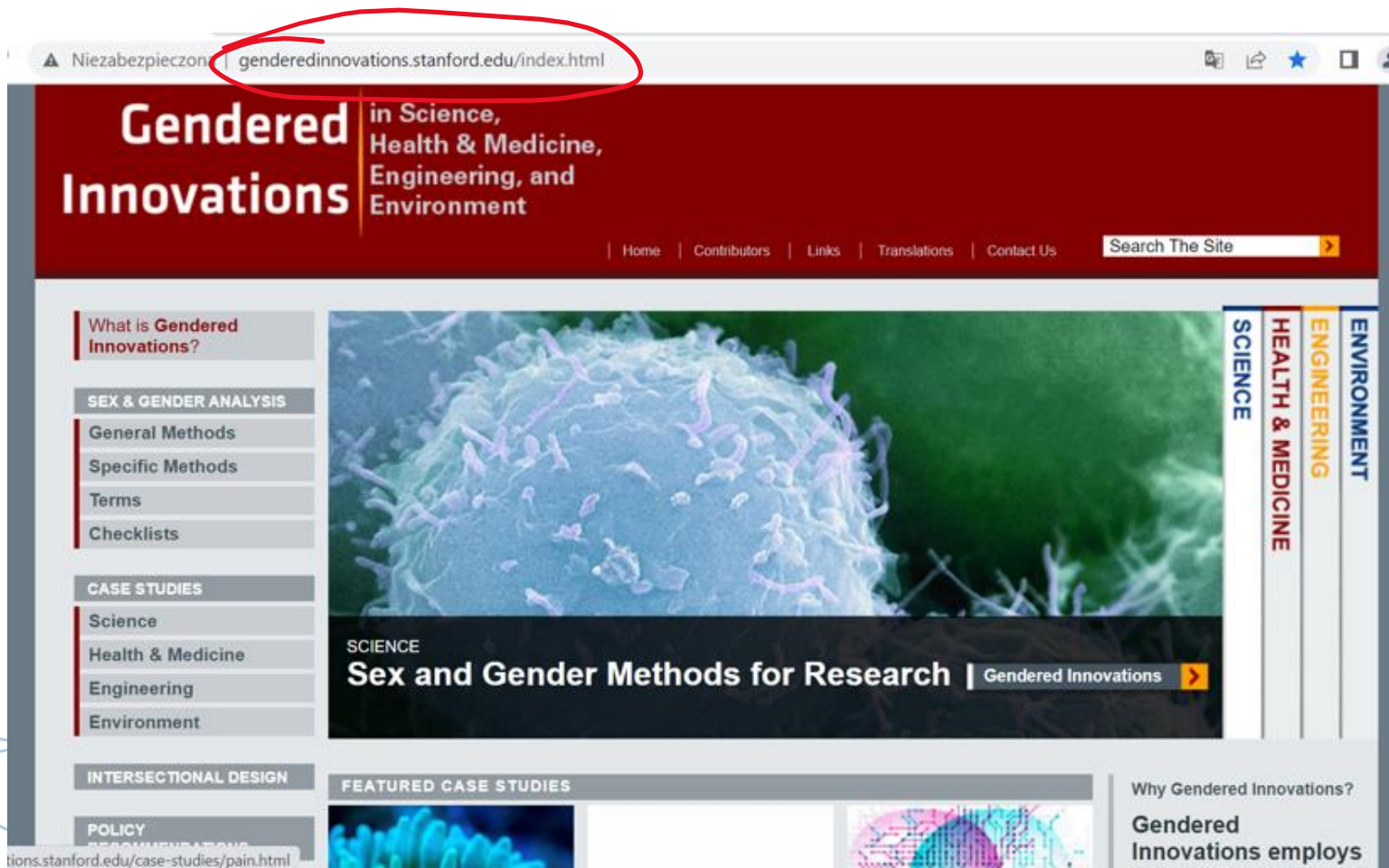

Rekomendowany obszar 4. - integracja równości płci w badaniach i nauczaniu
(**OBOWIĄZKOWA**, bo powiązana z kryterium doskonałości w projekcie!)

Dlaczego wymiar płci w B&I jest tak ważny?

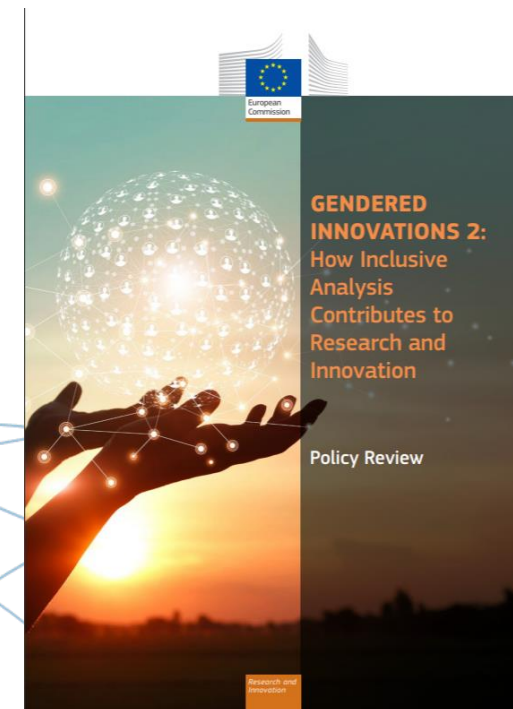
- Analiza płci (*sex & gender*) w treści badań naukowych i innowacji poprawia jakość naukowego i społecznego znaczenia wyprodukowanej wiedzy i technologii.
- Pomaga przemyśleć standardy i modele referencyjne oraz lepiej zrozumieć potrzeby, zachowania czy postawy ludzi.
- Tworzy/rozwija towary i usługi lepiej dopasowane do rynku – realizuje cele biznesowe.

Gdzie szukać informacji?

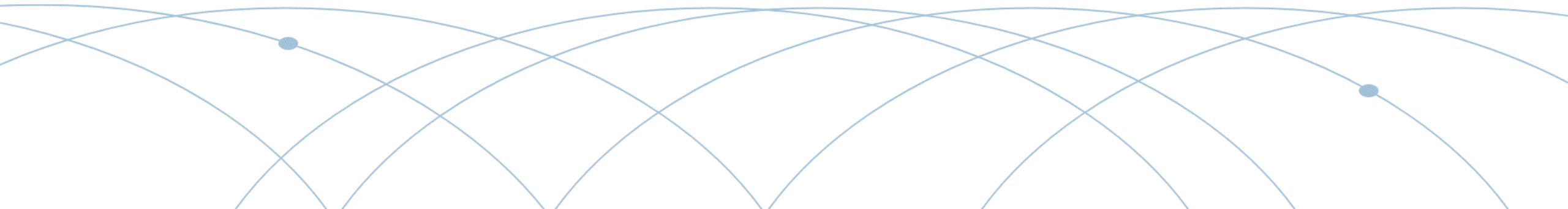

Gendered Innovations 2: How inclusive analysis contributes to research and innovation

- 15 nowych case studies z Horyzontu2020
- Udoskonalone metodologie integracji analizy opartej na płci oraz analizy przekrojowej w treści badań naukowych i innowacji
- Rekomendacje w oparciu o badania naukowe dla Horyzontu Europa
- Materiały podnoszące świadomość istnienia zjawisk związanych z płcią

Od czego zacząć? Gender Negative Flag

Horizon Europe - Work Programme 2023-2024
Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment

Proposals should include a dedicated task, appropriate resources and a plan on how they will collaborate with other projects funded under this or other topics (i.e. but not limited to projects funded under topic HORIZON-CL6-2021-FARM2FORK-01-02 and HORIZON-CL6-2022-BIODIV-02-02-two-stage), and ensure synergy with relevant activities carried out under other initiatives in Horizon Europe such as the upcoming partnership on agroecology⁹² and the Mission “A Soil Deal for Europe”⁹³. Proposals should also seek potential synergies with and capitalise on the results of past or ongoing projects both in the EU and beyond (e.g., Horizon 2020 projects LegValue⁹⁴ and TRUE⁹⁵, the thematic network 'Legumes Translated'⁹⁶ or SusCrop ERA-NET project⁹⁷).

Proposals should benefit both the conventional and the organic farming sectors.

In order to achieve the expected outcomes, international cooperation is encouraged. This topic should involve the effective contribution of social sciences and humanities (SSH) disciplines.

In this topic the integration of the **gender dimension** (sex and gender analysis) in research and innovation content **is not a mandatory requirement**.

Biodiversity and health

Proposals are invited against the following topic(s):

HORIZON-CL6-2023-BIODIV-01-17: Interlinkages between biodiversity loss and degradation of ecosystems and the emergence of zoonotic diseases

Specific conditions

Horizon Europe - Work Programme 2023-2024
Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment

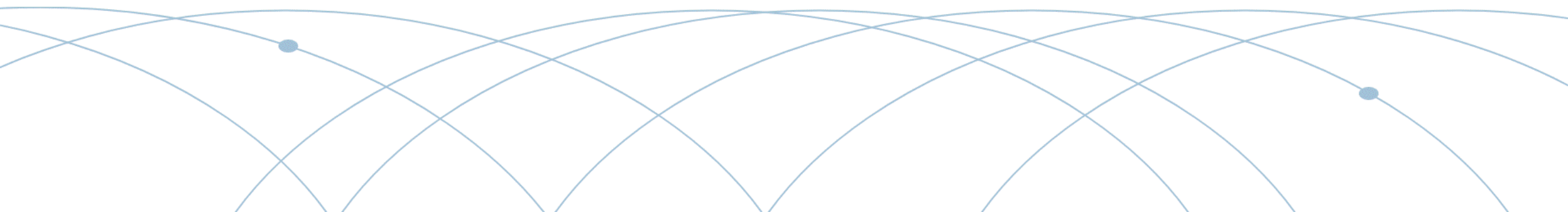
ages, gender, needs at different level (e.g. public authorities, health care providers, education systems). These tools should be available to policy makers, responsible national authorities to support their efforts for health promotion, disease prevention and care.

- Provide recommendations, guidelines and cases studies underpinned by scientific evidence that are coherent with relevant national and EU food law and policy and that could be used by policy makers to design coherent, safe and sustainable micronutrient deficiency programmes. Provide evidence in the form of a cost/benefit analysis of the proposed measures and the costs of not acting.

Proposals **must** implement the 'multi-actor approach' and ensure adequate involvement of academia, research-technology organizations, food businesses and other relevant actors of the value chain and **take into account sex and gender analysis**. Relevant advice of European Food Safety Authority (EFSA) has to be taken into account.

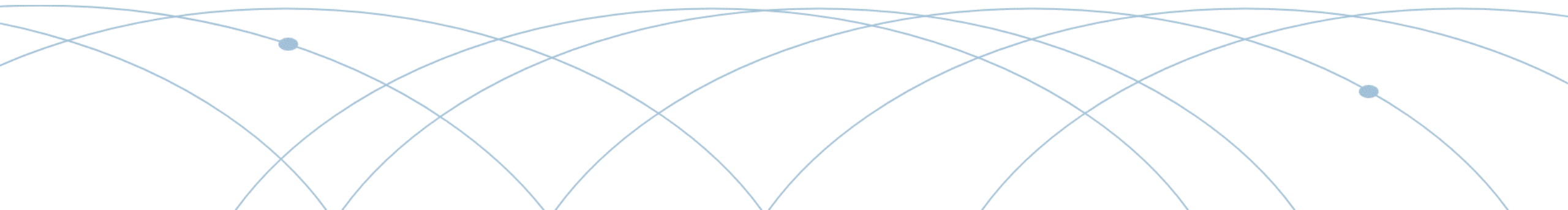
HORIZON-CL6-2023-FARM2FORK-01-11: New detection methods on products derived from new genomic techniques for traceability, transparency and innovation in the food system

Na co zwrócić uwagę przygotowując wnioszek? Analiza wstępna

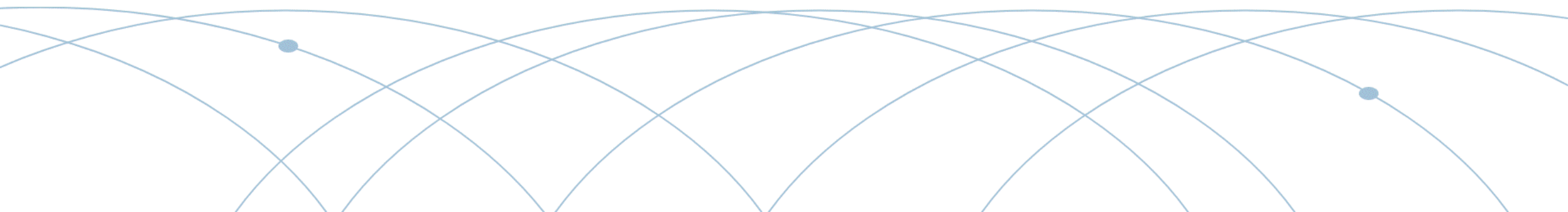
Zastanów się, dlaczego płeć może mieć znaczenie w twoim projekcie

- Zastanów się i przedstaw, w jaki sposób uwzględnienie wymiaru płci zapewni wartość dodaną w postaci:
 - kreatywności,
 - doskonałości,
 - zwrotu z inwestycji, zarówno z perspektywy publicznej, jak i prywatnej.

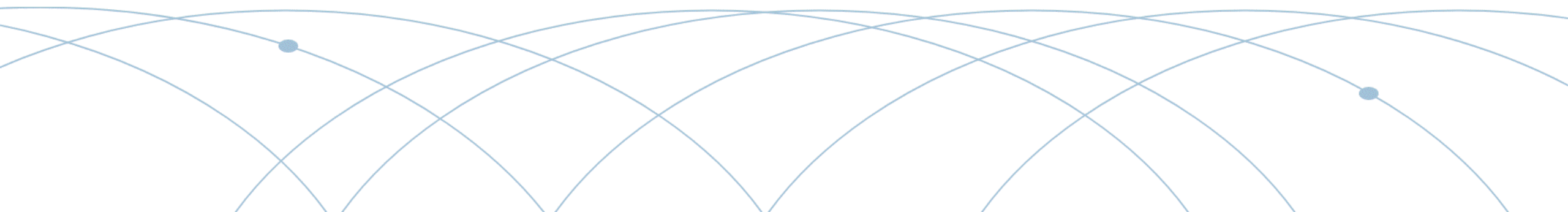
Zastanów się nad tworzeniem nowej wiedzy na temat płci

- Zastanów się, co jest już znane w twojej dziedzinie w zakresie wymiaru płci (np. jaka istnieje literatura naukowa na ten temat) i określ, czego brakuje.
- W wielu obszarach nadal istnieje potrzeba generowania wiedzy na temat płci.

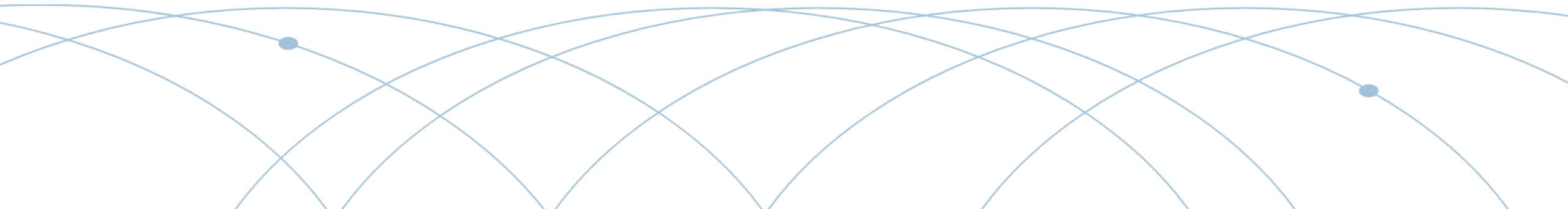
Uwzględnij aspekty płci w ramach podejścia multidyscyplinarnego

- Rozważanie kwestii płci biologicznej i płci społeczno-kulturowej w odniesieniu do zdrowia, transportu, energii, bezpieczeństwa itp. to świetna okazja do wspierania współpracy między naukowcami posiadającymi wiedzę na temat płci z różnych dziedzin.
- To pomaga koncepcjom naukowym przekraczać granice dziedzin naukowych i zachęca do ewolucji metod badawczych.

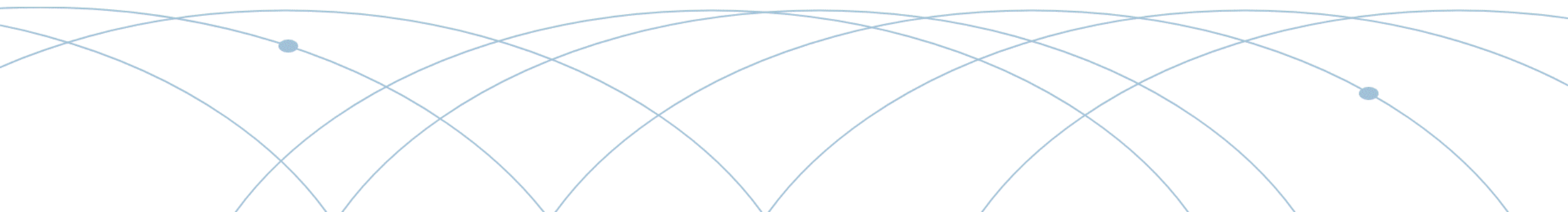
Rozważ kategorie/czynniki społeczne przecinające się z płcią

- Sposób sformułowania problemu badawczego określi, które przecinające się zmienne są istotne dla analizy.
- Badania przekrojowe powinny być zaprojektowane tak, aby naświetlić multiplikatywne skutki różnych, ale współzależnych kategorii i czynników.

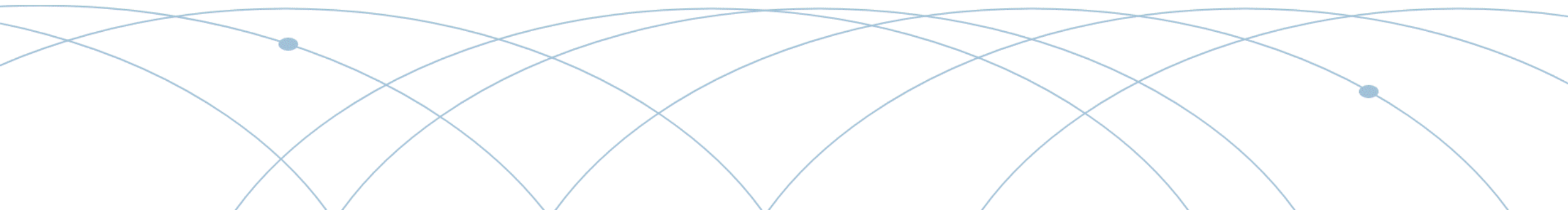

Przykładowe pytania

- Dlaczego w pandemii COVID-19 obserwujemy różnice między kobietami i mężczyznami pod względem liczby zakażeń i śmiertelności?
- Czy ma sens badanie chorób układu krążenia prowadzone tylko na samcach zwierząt i na mężczyznach, a osteoporozy tylko na kobietach?

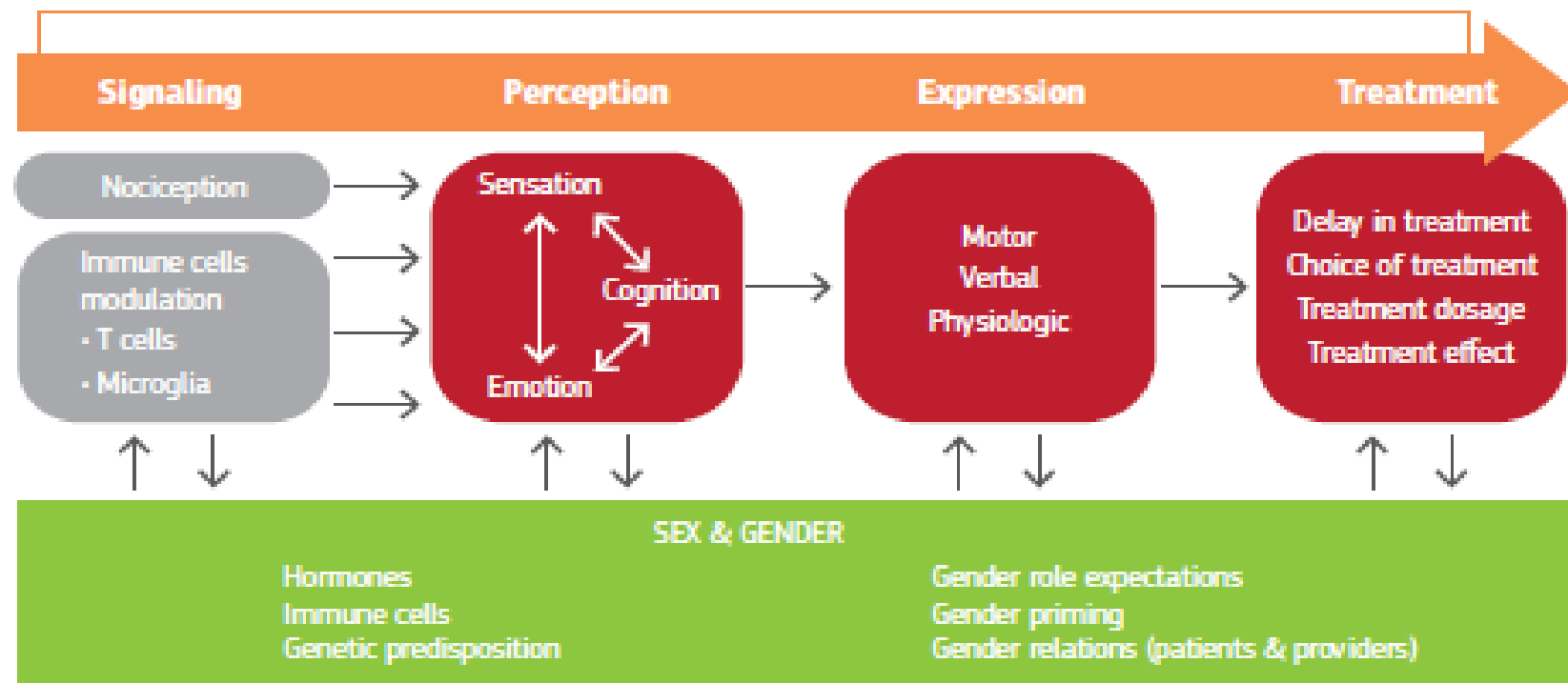
Kilka interesujących case studies

Badania nad odczuwaniem bólu

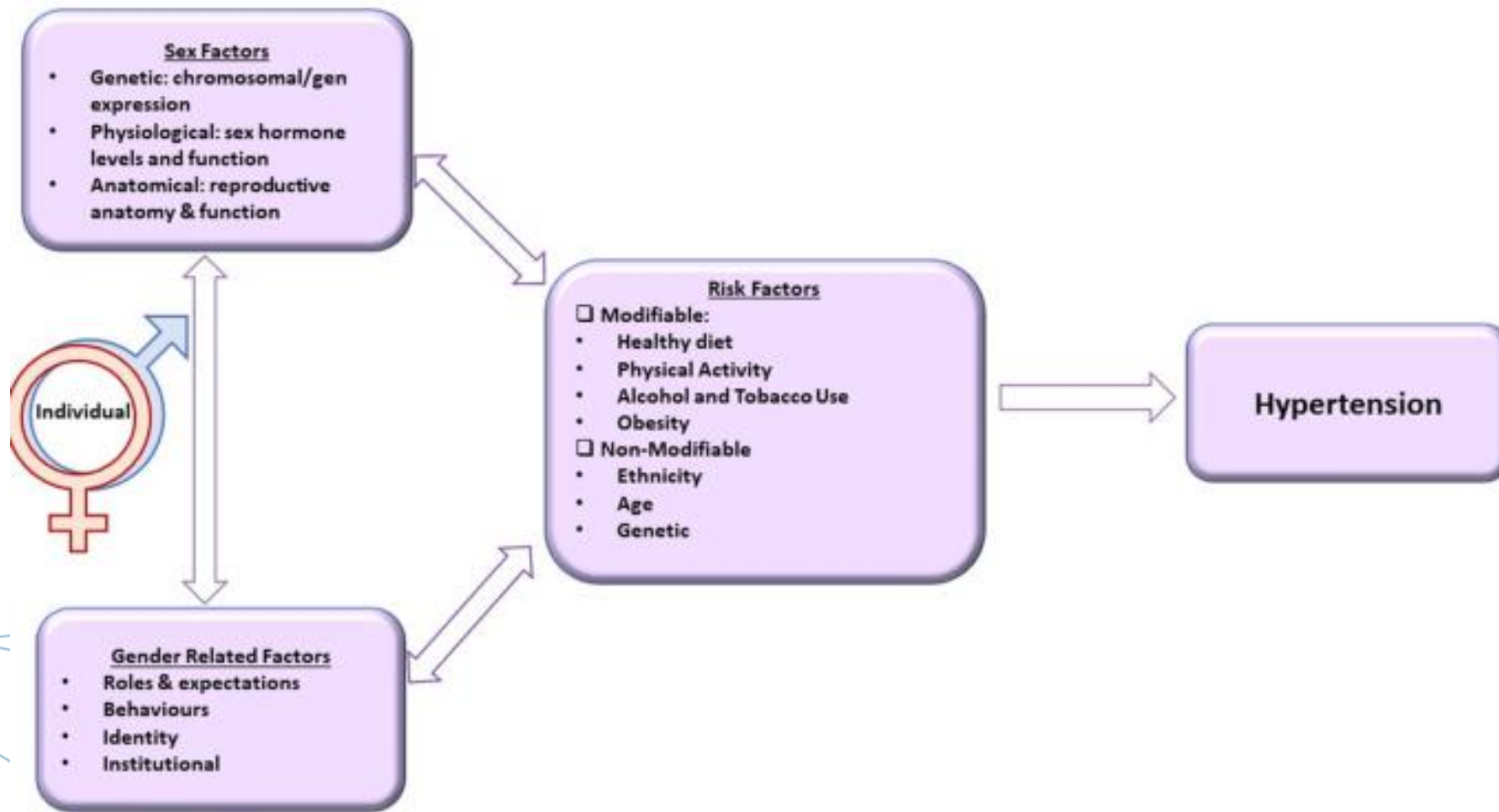
Method: analysing how sex and gender interact

How the Interaction of Sex and Gender Influences Pain

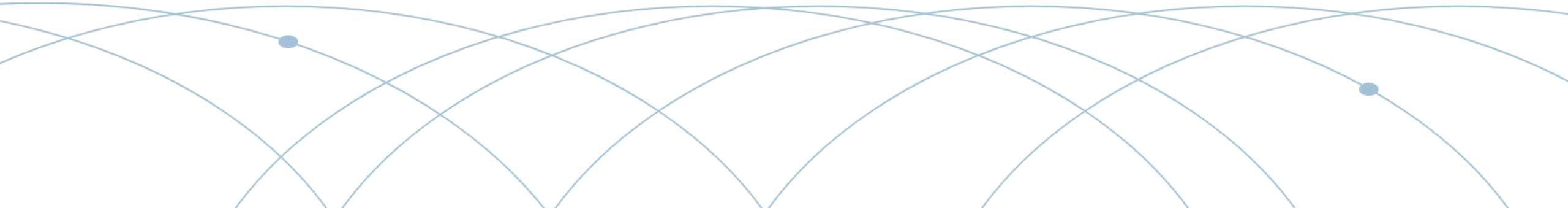

Systems biologic analysis of the metabolic Cori and Cahill cycle fluxes in Harvetta.
Source: Thiele et al., 2018, with permission

Badanie nadciśnienia

Na którym etapie badań można uwzględnić płeć?

Ponowne przemyślenie priorytetów i rezultatów badań

Ponowne przemyślenie koncepcji i teorii

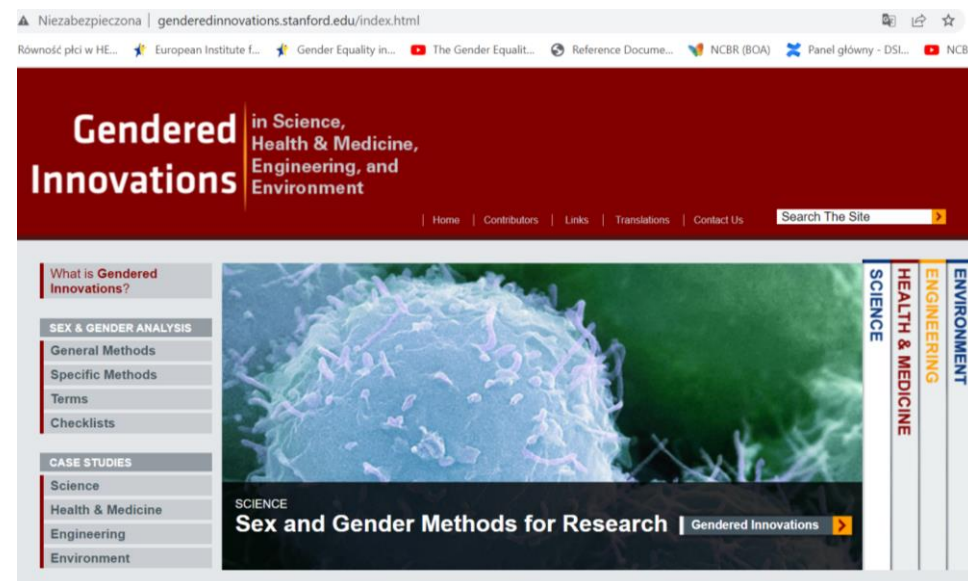
Formułowanie pytań badawczych z uwzględnieniem płci

Analizowanie, w jaki sposób płeć biologiczna i społeczno-kulturowa wchodzi w interakcje

Inżynieryjne procesy innowacyjne

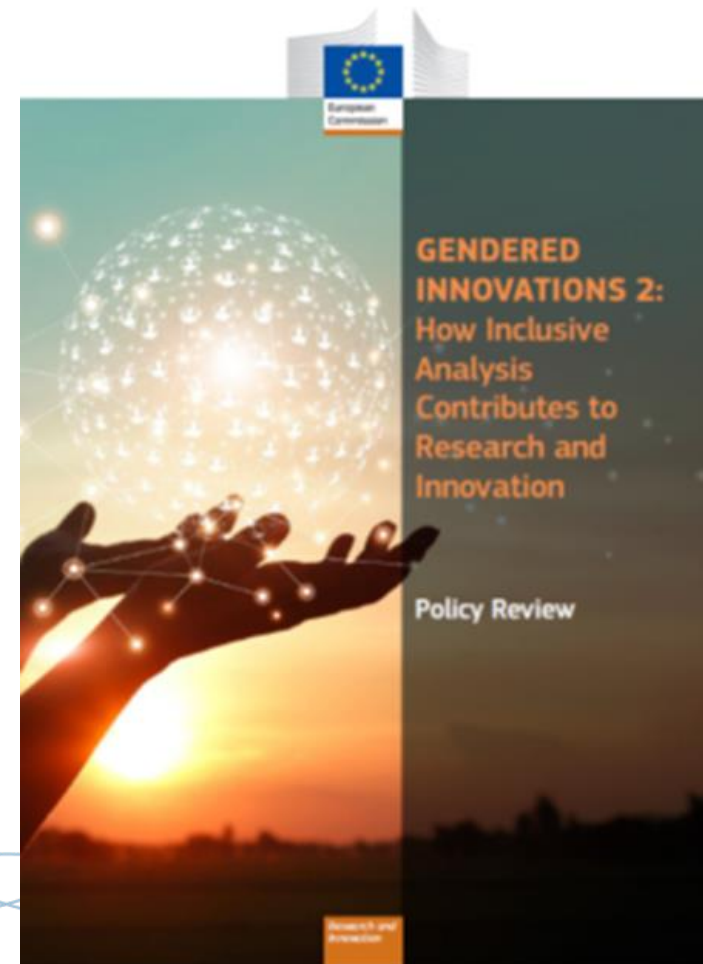
Ponowne przemyślenie standardów i modeli referencyjnych

Ponowne przemyślenie języka i reprezentacji wizualnych

Metody charakterystyczne dla obszarów tematycznych

- Zdrowie i biomedycyna, w tym badanie tkanek i komórek oraz badania na zwierzętach laboratoryjnych
- Technologie informacyjne i komunikacyjne, w tym maszynowe uczenie się i robotyka społeczna
- Zmiany klimatu, w tym analiza płci u gatunków hermafrodytycznych
- Planowanie urbanistyczne/transport
- Innowacje krytyczne wobec norm społecznych

ss. 195-239

Jakie konkursy HE dotyczą wdrażania GEPów?

Support to the implementation of inclusive gender equality plans

TOPIC ID: HORIZON-WIDERA-2024-ERA-01-11

Policy coordination to support all aspects of inclusive Gender Equality Plans and policies in the ERA

TOPIC ID: HORIZON-WIDERA-2024-ERA-01-10

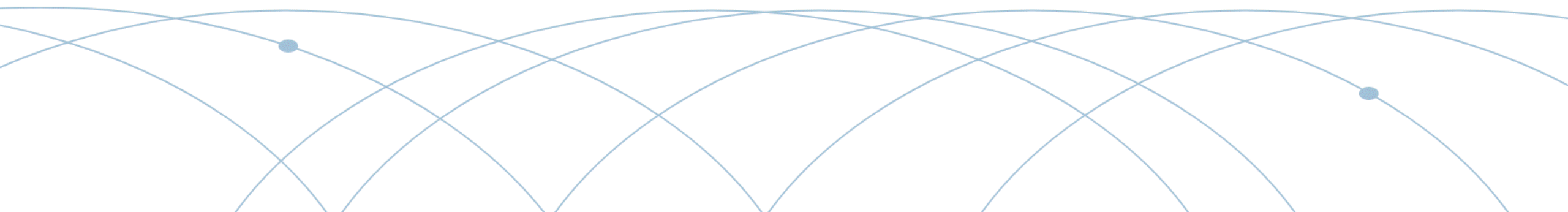
Type of action: HORIZON-CSA HORIZON Coordination and Support Actions

Planowana data otwarcia: 06 grudnia 2023

Deadline: 12 marca 2024 17:00

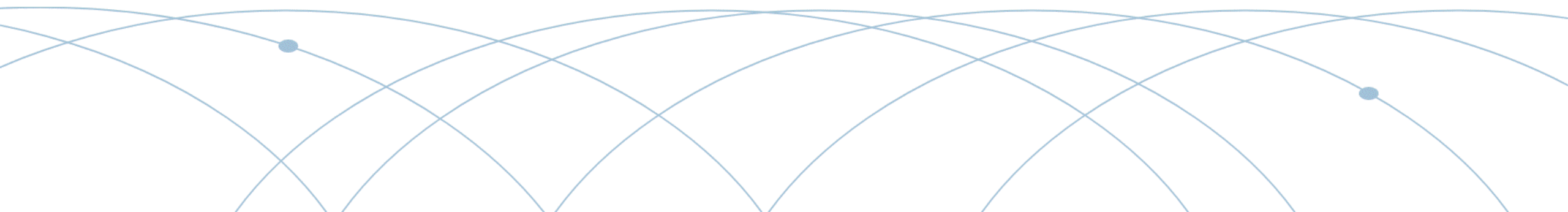
Support to the implementation of inclusive gender equality plans

TOPIC ID: HORIZON-WIDERA-2024-ERA-01- 11

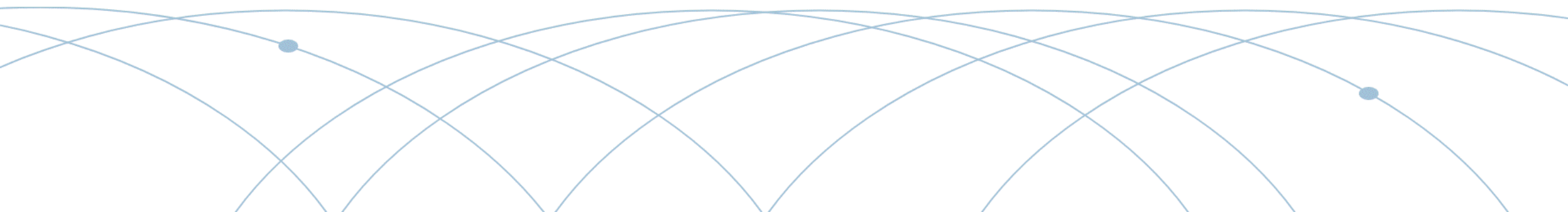
Oczekiwane rezultaty przyszłych projektów

- Poprawić reputację, atrakcyjność, inkluzywność i doskonałość naukową w zakresie badań naukowych i innowacji mniej zaawansowanych organizacji w wyniku wdrożenia inkluzywnych planów na rzecz równości płci.
- Wspomagać transformację organizacji zajmujących się badaniami i innowacjami, aby osiągnąć cele polityki ERA w zakresie równości płci i włączenia społecznego.

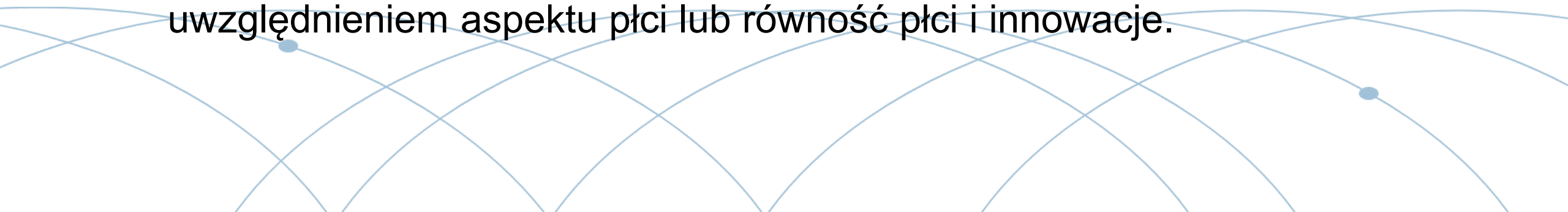

Obszar działań

- Strategia zmian instytucjonalnych realizowana za pomocą planów na rzecz równości płci (GEP) wywarła bardzo pozytywny wpływ na wiele organizacji zajmujących się badaniami naukowymi i innowacjami oraz była katalizatorem na szczeblu krajowym i unijnym
- Nadal istnieje niejednorodność we wdrażaniu GEP w UE i krajach stowarzyszonych, szczególnie w krajach „wideningowych”

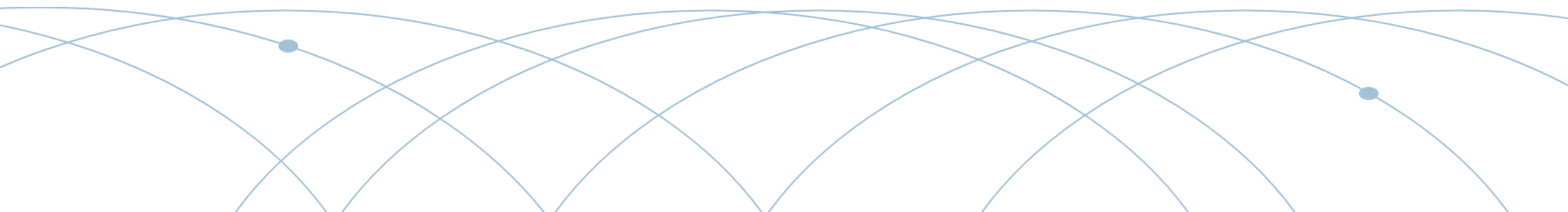

Główne założenia

- program ma na celu wzmocnienie i wykroczenie poza minimalne wymogi GEP określone w kryterium kwalifikowalności programu „Horyzont Europa” oraz wspieranie wdrażania włączających polityk, zgodnie z celami programu ERA,
 - zaawansowane organizacje będą doradzać mniej zaawansowanym organizacjom w zakresie najlepszych praktyk, procesów, monitorowania i działań, które należy podjąć w ramach GEP,
 - działania powinny jasno określać podejście do wzmocnienia strategii na rzecz równości płci poprzez zajęcie się nowymi obszarami, takimi jak między innymi intersekcjonalność i różnorodność, budżetowanie z uwzględnieniem aspektu płci lub równość płci i innowacje.
-

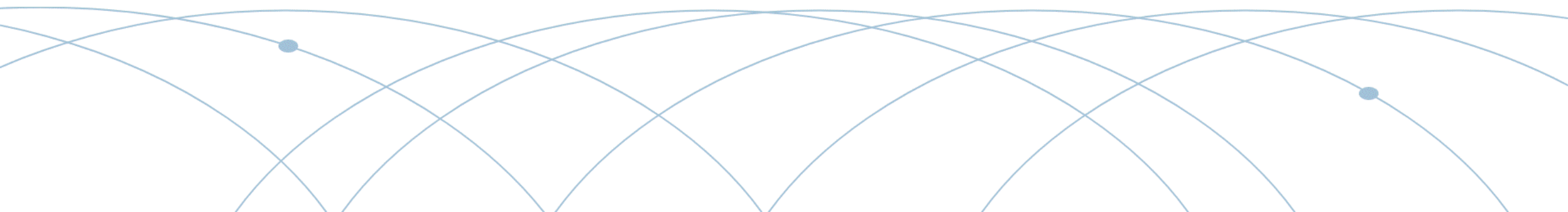
Czego mają dotyczyć wnioski projektowe?

- metody wymiany i wdrażania dobrych praktyk i materiałów, dostosowane do potrzeb poszczególnych organizacji w zakresie opracowywania i monitorowania GEP,
- wsparcie dla wzmocnienia sieci kontaktów w obszarze równości płci i włączenia społecznego, zwłaszcza z już istniejącymi wspólnotami praktyków (Communities of Practice).

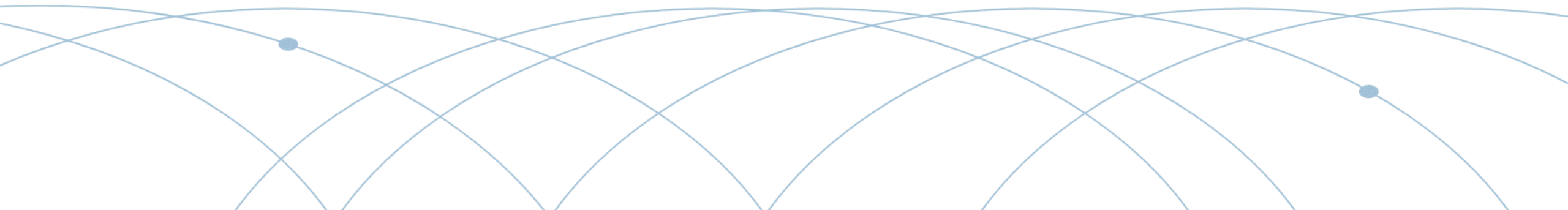
Czego mają dotyczyć wnioski projektowe?

- działania takie jak wizyty studyjne, szkolenia na miejscu lub wirtualne, warsztaty, działania w zakresie rozpowszechniania i docierania do odbiorców oraz budowania potencjału,
- wdrożenie konkretnych działań w mniej zaawansowanych instytucjach, szczególnie ukierunkowanych na otwarcie na interseksyjność i różnorodność, skierowanych do innych grup niedostatecznie reprezentowanych lub znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej, a także włączenie analizy płci interseksyjnej i analizy płci do treści badań naukowych i innowacji.

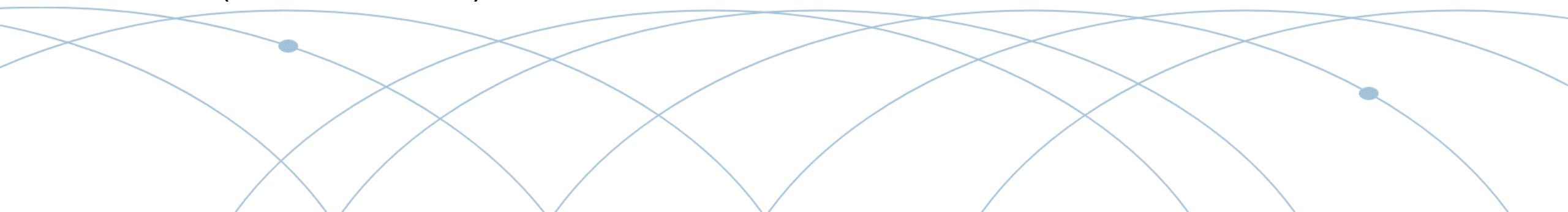
Doświadczenia z poprzednich „calls”

- HORIZON-WIDERA-2021-ERA-01-80,
- HORIZON-WIDERA-2021-ERA-01-81,
- HORIZON-WIDERA-2022-ERA-01-81.

Projekty dofinansowane

- European Centre of Excellence on Inclusive Gender Equality in Research & Innovation: Creating Knowledge & Engaging in Collaborative Action
- Assessment and implementation of Agriculture and Life Science Universities' first Gender Equality Plans in widening countries (AGRIGEP)
- Gender Equality Network to Develop ERA Communities To coordinate Inclusive and sustainable policy implementation (GENDERACTIONplus)
- Building Gender Equality through gender budgeting for Institutional Transformation (BUDGET IT)
- SecUring sPORTs Education thRough innovative and inclusive Gender Equality Plans (SUPPORTER)

Gender Equality Network to Develop ERA Communities To coordinate Inclusive and sustainable policy implementatiON (GENDERACTIONplus)

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/how-to-participate/org-details/999999999/project/101058093/program/43108390/details>

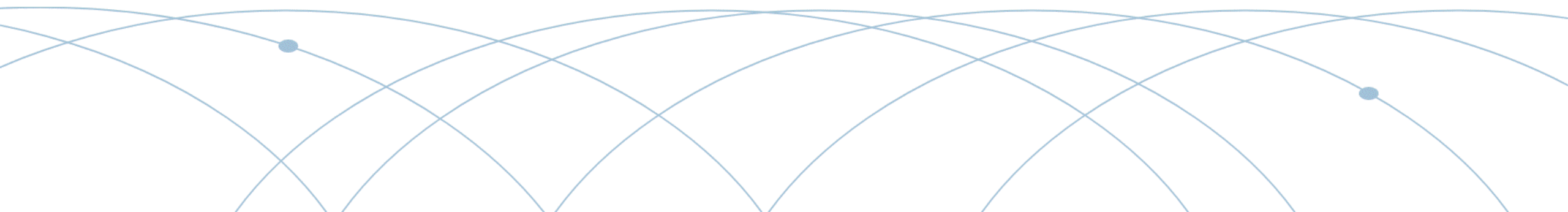
Sieć koordynacyjna obejmuje łącznie 23 państwa członkowskie i 3 kraje stowarzyszone z 26 partnerami projektu i 18 partnerami stowarzyszonymi.

W szczególności projekt ma na celu:

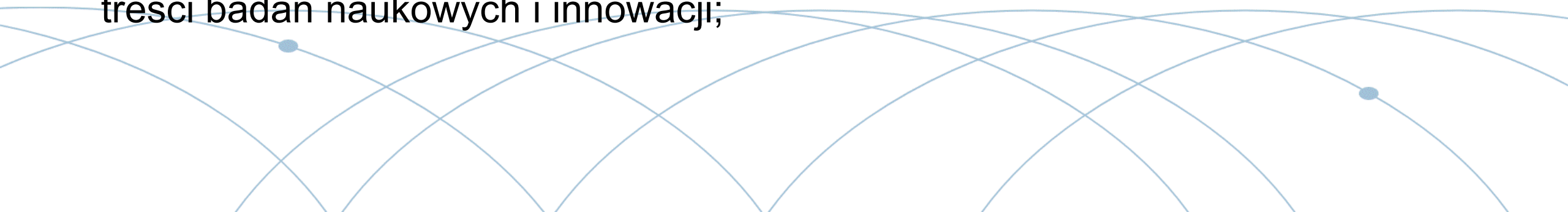
- 1) Opracowanie strategicznego doradztwa politycznego w zakresie istniejących i pojawiających się rozwiązań politycznych w kluczowych obszarach tematycznych (intersekcjonalność i inkluzywność; przemoc na tle płciowym; wymiar płci w badaniach, innowacjach i nauczaniu; monitorowanie i ocena równości płci w ERA, wspieranie zmian instytucjonalnych poprzez plany na rzecz równości płci);
- 2) usprawnienie procesu kształtowania polityki poprzez zaangażowanie interesariuszy, organizacji społeczeństwa obywatelskiego i obywateli;
- 3) Budowanie zdolności, kompetencji i wiedzy fachowej na rzecz równouprawnienia płci i włączania badań naukowych i innowacji do głównego nurtu polityki wśród członków społeczności RFO;
- 4) Wywieranie wpływu poprzez komunikację, rozpowszechnianie i wykorzystywanie, w tym krajowe plany działania i unijny plan działania, wytyczne polityczne i dokumenty określające stanowisko w oparciu o opracowane rekomendacje.

Policy coordination to support all aspects of inclusive Gender Equality Plans and policies in the ERA

**TOPIC ID: HORIZON-WIDERA-2024-ERA-01-
10**

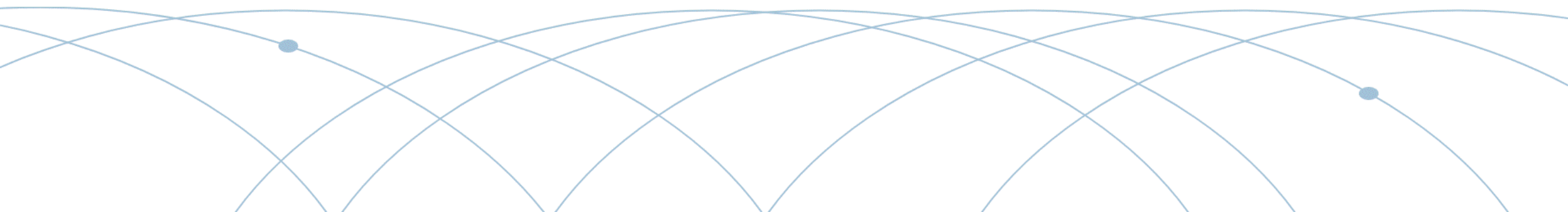

Oczekiwane rezultaty przyszłych projektów

- Zaawansowane i trwałe wsparcie koordynacji polityki w zakresie celów ERA dotyczących równości płci i włączenia społecznego między państwami członkowskimi i krajami stowarzyszonymi oraz poprzez zaangażowanie zainteresowanych stron i obywateli;
 - Lepsze ścieżki kariery i lepsze warunki pracy w europejskich organizacjach zajmujących się badaniami naukowymi i innowacjami, w tym w sektorze prywatnym, dzięki wzmocnionemu dialogowi politycznemu na temat planów i polityk dotyczących równości płci sprzyjających włączeniu społecznemu;
 - Podwyższona jakość badań i odpowiedzialność społeczna oraz znaczenie wiedzy i innowacji poprzez włączenie wymiaru płci i wymiaru przekrojowego do treści badań naukowych i innowacji;
-

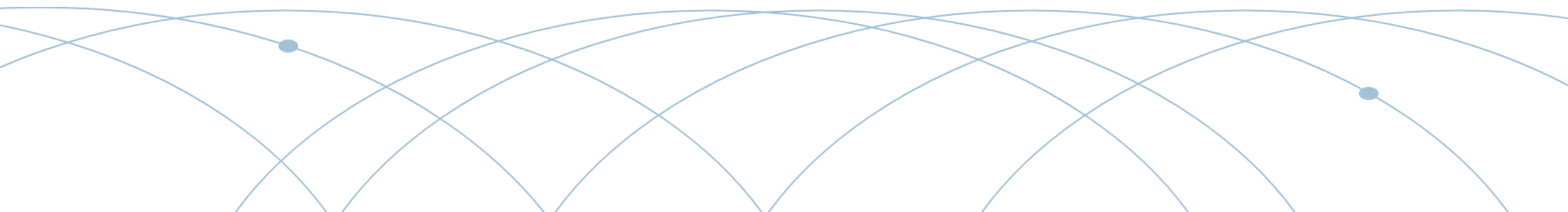
Oczekiwane rezultaty przyszłych projektów

- Zwiększenie włączenia geograficznego poprzez ukierunkowanie na mniej doświadczone kraje i regiony pod względem integracyjnych polityk równości płci w badaniach naukowych i innowacjach;
- Większe włączenie osób niedostatecznie reprezentowanych i znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej w europejskie badania naukowe i innowacje dzięki przekrojowemu spojrzeniu na plany i polityki dotyczące równouprawnienia płci.

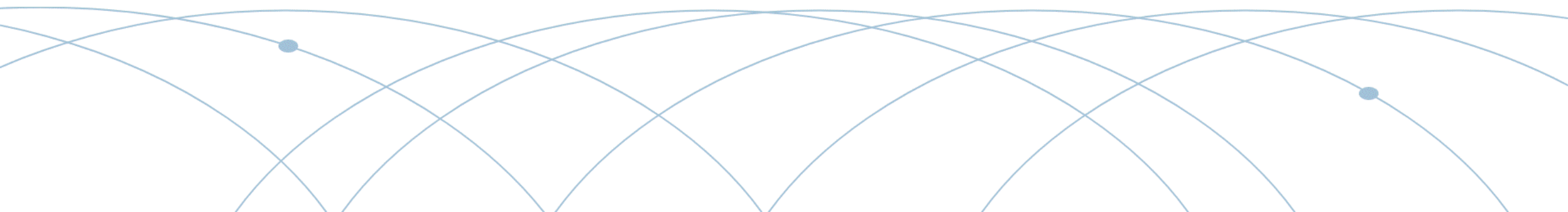
Możliwe działania w projektach

- Rozwijanie wiedzy i budowanie zdolności, kompetencji i wiedzę fachowej w zakresie projektowania, wdrażania, monitorowania i oceny planów i polityk dotyczących równości płci w dziedzinie badań naukowych i innowacji z różnymi europejskimi i krajowymi zainteresowanymi stronami.
- Szczególna uwaga zostanie zwrócona na wzajemne uczenie się mające na celu zwiększenie kompetencji krajowych przedstawicieli ds. równości płci, w tym pomoc mniej doświadczonym krajowym przedstawicielom ds. równości płci w zdobywaniu wiedzy specjalistycznej;

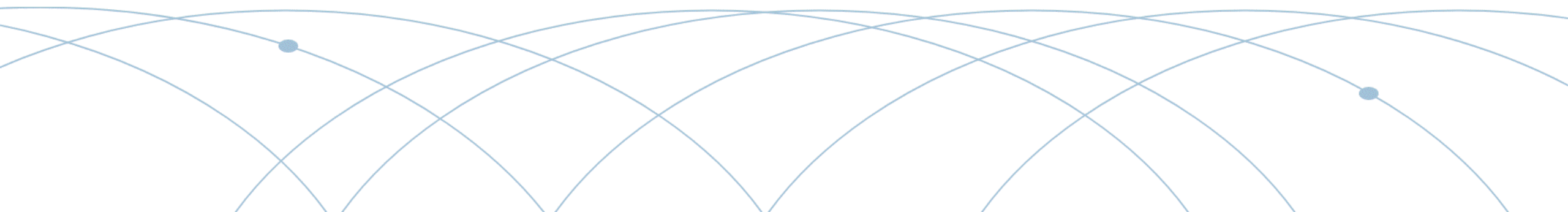
Możliwe działania w projektach

- Dalszy rozwój ponadnarodowej społeczności praktyków organizacji finansujących badania naukowe i innowacje w celu promowania inkluzywnej i uwzględniającej problematykę płci zmiany kulturowej w instytucjach badawczo-innowacyjnych w całej Unii Europejskiej;
- Szczególny nacisk należy położyć na rozwój wspólnych działań z podmiotami z sektorów prywatnego, innowacyjnego i przedsiębiorczości z całej Unii Europejskiej;

Możliwe działania w projektach

- Rozwijanie różnych innowacyjnych działań angażujących i łączących obywateli, ekspertów i decydentów oraz przyczynianie się do kształtowania polityki w zakresie równości płci sprzyjającej włączeniu społecznemu w badaniach naukowych i innowacjach na szczeblu administracji krajowej i europejskiej;
- Prace w ramach tego działania powinny być prowadzone w koordynacji z oficjalnymi grupami związanymi z ERA, takimi jak forum ERA oraz we współpracy z Komisją Europejską, zgodnie z celami ERA.

Szeroki zasięg

- Stanowczo zachęca się do udziału w konsorcjum przedstawicieli krajowych co najmniej 23 państw członkowskich, a ponadto przedstawicieli krajowych z krajów stowarzyszonych, a projekt powinien angażować i wdrażać działania ze wszystkimi państwami członkowskimi UE oraz, w miarę możliwości, ze wszystkimi krajami stowarzyszonymi.
- Działanie powinno również rozwijać bliską współpracę z odpowiednimi zainteresowanymi stronami ERA, polegającą na dzieleniu się wiedzą, a także opierać się na wynikach i zaleceniach powiązanych inicjatyw finansowanych w ramach programu H2020, takich jak GENDERACTION, ACT, GE Academy i Narzędzie GEAR, a także rekomendacje z inicjatyw finansowanych z programu Horyzont Europa, m.in. Grupa Ekspertów ds. wpływu COVID-19 na równouprawnienie płci w badaniach naukowych i innowacjach.

Przewodnik GEP NCBR

NCBR
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju

**HORYZONT
europa**

**PLANY RÓWNOŚCI PŁCI (GEP)
W HORYZONCIE EUROPA**

**Przewodnik
dla polskich podmiotów publicznych**

– jak zrozumieć i stworzyć GEP, aby aplikować
o środki z Horyzontu Europa

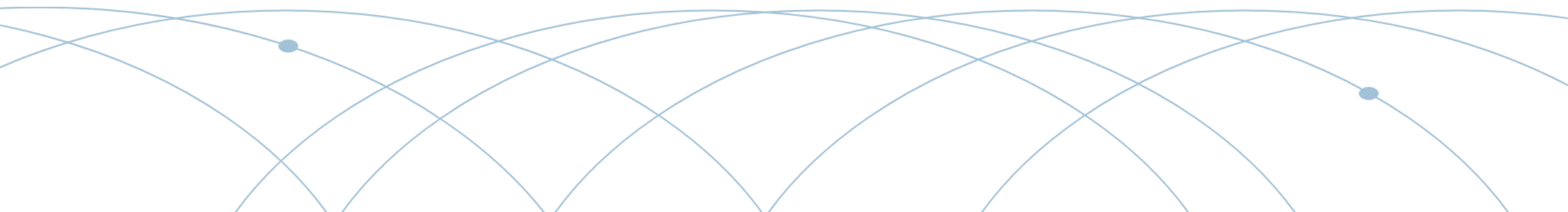
Newsletter Gender Equality News

- Zapisz się do newslettera, w którym raz w miesiącu będziesz dostawał/a najważniejsze informacje na temat wdrażania GEP, włączania wymiaru płci w badaniach oraz równości płci w zespołach badawczych.

Korzyści dla Ciebie:

- będziesz na bieżąco z aktualnymi informacjami z kraju i Europy na temat wdrażania zasad równości płci w nauce i jej otoczeniu społecznym,
- otrzymasz pigułkę wiedzy o pojawiających się analizach i najciekawszych badaniach na temat równości płci,
- pozostaniesz na bieżąco z ofertą NCBR związaną z tematyką równości – informacje o szkoleniach, warsztatach i publikacjach,
- porady i informacje w pełni zgodne z wymogami Horyzontu Europa.

Formularz zapisu: <https://forms.office.com/e/wP02f5aH2q>

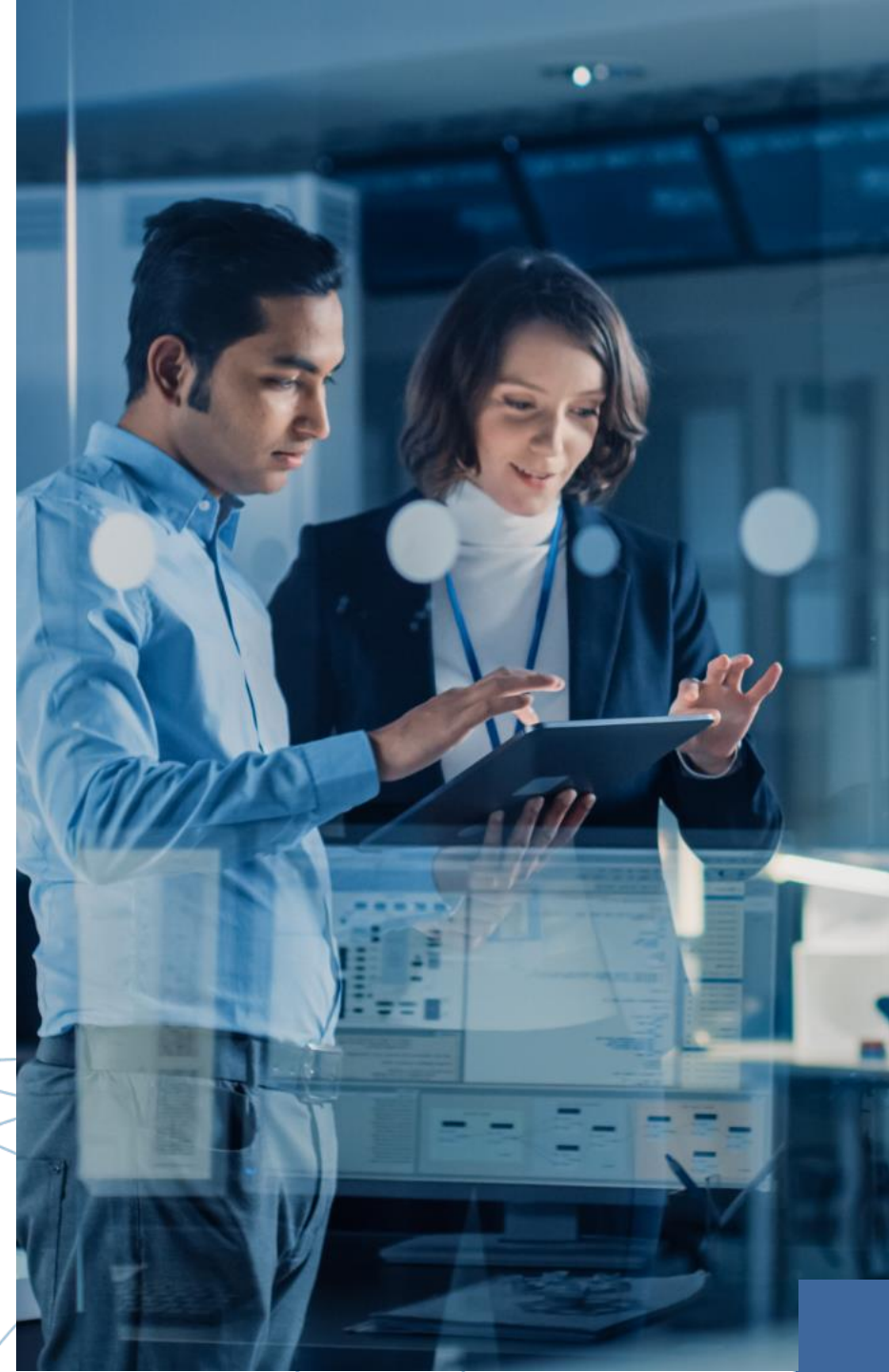
Dlaczego warto zostać Ekspertką/Ekspertem oceniającą/ym wnioski w Horyzoncie Europa?

- **Unikalne doświadczenie** i możliwość poznania od kulis mechanizmu wyłaniania wniosków do finansowania
- Możliwość nawiązania bardzo cennych **kontaktów zawodowych**
- Niepowtarzalna okazja dołączenia do **grona specjalistów** aktywnych na arenie międzynarodowej
- Doskonała praktyczna okazja **pogłębienia wiedzy** o tym, w jaki sposób przygotować i sporządzić wniosek projektowy, by osiągnąć sukces w aplikowaniu o finansowanie UE
- Możliwość uczestniczenia w **szkoleniach** i spotkaniach adresowanych wyłącznie do ekspertów KE

Udział w ocenie wniosków to również:

- ↪ Możliwość **kształtowania** unijnej **polityki** badawczo-rozwojowej i proinnowacyjnej
- ↪ Dostęp do **unikalnego know-how** i wiedzy o nowościach w danych obszarach tematycznych
- ↪ Atrakcyjne **wynagrodzenie** z Komisji Europejskiej

Jak zarejestrować się jako Ekspertka/Ekspert programu Horyzont Europa?

- Załóż indywidualne konto na portalu [Funding & tender opportunities](#);
- Rejestruj się na stronie: [Experts page](#);
- Wejdź w zakładkę „My expert area” - uzupełnij swój profil Eksperta, podając jak najwięcej informacji dotyczących Twoich wysokich kwalifikacji i doświadczenia
- Twój profil trafił do bazy ekspertów

Profile

 Personal data ✓	 CV ✗	 Expertise ✓
 Current Employment ✗	 Education ✓	 Languages ✓
 Data Protection Who can see my profile ✓	 Publications	 Additional information

Rejestracja jako ekspert w bazie danych nie gwarantuje automatycznego wyboru do oceny wniosków projektowych. Komisja Europejska dobiera ekspertów według aktualnych potrzeb w kontekście prowadzonych naborów czy realizowanych projektów.

Więcej informacji: [Working as an expert](#)

Jeśli jesteś...

urzędnikiem

przedsiębiorczynią

naukowcem

nauwczynią

przedsiębiorcą

urzędniczką

...możesz zostać ekspertką/ekspertem
Komisji Europejskiej!

www.kpk.gov.pl

dr Monika Ryndzionek
monika.ryndzionek@ncbr.gov.pl

